

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2015. február 4.)

az Európai Rendszerkockázati Testület küldetésének és szervezeti felépítésének felülvizsgálatáról

(CON/2015/4)

(2015/C 192/01)

Bevezetés és jogalap

2014. augusztus 8-án az Európai Bizottság az Európai Rendszerkockázati Testület („ERKT”) küldetéséről és szervezeti felépítéséről szóló jelentést ⁽¹⁾ (a továbbiakban: a Bizottság jelentése) fogadott el.

Az Európai Központi Bank („EKB”) azon hatásköre, hogy a Bizottság által az Európai Parlament és a Tanács részére készített jelentésről véleményt alkosson, az 1092/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 20. cikkén és az 1096/2010/EU tanácsi rendelet ⁽³⁾ 8. cikkén alapul. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

Általános észrevételek

A Bizottság jelentése az 1092/2010/EU rendelet 20. cikkében és az 1096/2010/EU rendelet 8. cikkében foglaltaknak megfelelően felülvizsgálja az ERKT küldetését és szervezeti felépítését. Az EKB általában véve támogatja a Bizottság jelentésében megfogalmazott következtetéseket.

Az EKB jelenleg úgy ítéli meg, hogy nincs szükség messzemenő változtatásokra az ERKT jogi keretét illetően. A felülvizsgálati időszak viszonylag rövid volt, és az EKB véleménye szerint az ERKT összességében jól működött. Ugyanakkor az ERKT működési keretének egyes technikai jellegű módosításai javítanák annak hatékonyságát és elősegítenék a pénzügyi rendszer fejleményeiből eredő, az Unió pénzügyi stabilitását fenyegető rendszerkockázatok megelőzéséhez vagy mérsékléséhez való hozzájárulását. Ezeket az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak figyelembe kell vennie, amikor értékeli a konkrét jogalkotási javaslatok szükségességét ⁽⁴⁾. E tekintetben az EKB a Szerződések alapján fennálló hatásköreivel összhangban véleményt fog alkotni a Bizottság által előterjesztésre kerülő konkrét jogalkotási javaslatokról.

Különös észrevételek**1. Az EKB által az ERKT-nak nyújtott támogatás****1.1. Az ERKT általi európai uniós makroprudenciális felügyelet és az EKB monetáris politikával, pénzügyi stabilitással és bankfelügyelettel kapcsolatos megbízása**

Az ERKT-t 2010-ben hozták létre az uniós makroprudenciális felügyelet ellátása érdekében. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (1) bekezdése értelmében az EKB elsődleges célja az árstabilitás fenntartása, amellyel összhangban az EKB meghatározza és végrehajtja az euroövezetre vonatkozó monetáris politikát. A Szerződés 127. cikkének (5) bekezdése értelmében továbbá a Központi Bankok Európai Rendszere („KBER”) támogatja a pénzügyi rendszer stabilitására vonatkozó politikák zavartalan megvalósítását. E politikákat a vonatkozó makrogazdasági és makropénzügyi változók és elemzések alapján határozzák meg és hajtják végre.

⁽¹⁾ COM(2014) 508 végleges.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1092/2010/EU rendelete (2010. november 24.) a pénzügyi rendszer európai uniós makroprudenciális felügyeletéről és az Európai Rendszerkockázati Testület létrehozásáról (HL L 331., 2010.12.15., 1. o.).

⁽³⁾ A Tanács 1096/2010/EU rendelete (2010. november 17.) az Európai Központi Banknak az Európai Rendszerkockázati Testület működését érintő külön feladatokkal történő felruházásáról (HL L 331., 2010.12.15., 162. o.).

⁽⁴⁾ Az 1092/2010/EU rendelet 20. cikke.

Létrehozása óta az ERKT támaszkodni tudott valamennyi KBER központi bank makrogazdasági, pénzügyi és monetáris szakértelmére, különösen a pénzügyi stabilitás figyelemmel kísérése, a makrogazdasági elemzés, a piaci feltételek és piaci infrastruktúrák elemzése, valamint a statisztikai adatgyűjtés területén. Emellett az ERKT élvezte a KBER fennálló tevékenységeivel összefüggésben a szakértelem, az erőforrások és az infrastruktúra terén fennálló szinergiák előnyeit.

Az EKB azon tevékenységei, amelyeket az ERKT támogatása érdekében végez, nem érintik sem az EKB intézményi, funkcionális és pénzügyi függetlenségét, sem a KBER-nek a Szerződés és a Központi Bankok Európai Rendszerének Alapokmánya alapján fennálló feladatai ellátását. Az EKB továbbra is képes arra, hogy a jelenlegi szabályozásnak megfelelően elemzési, statisztikai, pénzügyi és adminisztratív támogatást nyújtson az ERKT számára, különösen az 1096/2010/EU rendelet alapján. Ami a Bizottság által folytatott konzultáció során több érdekelt fél által megfogalmazott, az ERKT autonómiájának növelésére vonatkozó javaslatot⁽¹⁾ illeti, az EKB véleménye szerint megfelelő egyensúlyra kell törekedni, mivel az indokolatlan mértékű autonómia nem lenne összeegyeztethető azzal, hogy az ERKT továbbra is támaszkodik az EKB hírnevére és szakértelmére⁽²⁾.

1.2. Az ERKT igazgatótanácsának elnöke

Az EKB támogatja a Bizottság azon javaslatát, hogy továbbra is az EKB elnöke maradjon az ERKT igazgatótanácsának elnöke. A központi bankok a pénzügyi rendszerek stabilitásáért való felelősségükre, elemzési szakértelmükre, valamint a reálgazdaságra, a pénzügyi piacokra és a piaci infrastruktúrákra vonatkozóan rendelkezésükre álló információkra tekintettel fontos szerepet játszanak a makroprudenciális politika terén. Így az EKB elemzési, statisztikai, adminisztratív és logisztikai támogatást nyújt az ERKT számára, és biztosítja a szakmai szintű szoros együttműködést az ERKT szakmai tanácsadó bizottsága és az EKB pénzügyi stabilitási bizottsága közötti kölcsönös képviselet útján.

Az a tény, hogy valamennyi KBER központi bank elnöke részt vesz az ERKT igazgatótanácsában, valamint, hogy az 1092/2010/EU rendelet alapján az elnöki tisztséget az EKB elnöke tölti be, kiemeli a központi bankok ERKT működésében játszott szerepének fontosságát. Az EKB elnökének az ERKT igazgatótanácsa elnökeként betöltött szerepét ezért nem indokolt megváltoztatni.

Fontos, hogy az EKB elnökét 2015 végéig újra ki kell jelölni az ERKT igazgatótanácsának elnökeként, mivel az 1092/2010/EU rendelet a hivatali idő kifejezett korlátozásáról rendelkezik⁽³⁾. Következésképpen 2015 első felében az elnök kijelölésére vonatkozó feltételeket meghatározó jogalkotási javaslatot kell előkészíteni és elfogadni.

2. Az ERKT szervezeti felépítése

2.1. Az ERKT igazgatótanácsa összetételének felülvizsgálata

A Bizottság azon javaslatát illetően, amely szerint áramvonalasítani lehetne az ERKT igazgatótanácsát, illetve csökkenteni annak méretét⁽⁴⁾, az EKB úgy véli, hogy a tagság csökkentésére csupán nagyon korlátozott mértékben van lehetőség. Az EKB ugyanis úgy véli, hogy minden makroprudenciális döntéshozónak részt kell vennie az igazgatótanácsban. A makroprudenciális politikában betöltött központi szerepükre figyelemmel az igazgatótanács tagjai között szerepelnie kell valamennyi KBER központi bank és nemzeti makroprudenciális hatóság képviselőjének, amennyiben ez utóbbi nem a központi bank, noha nem feltétlenül szavazati joggal. Emellett előnyös lenne, ha az Egységes Felügyeleti Mechanizmus („SSM”) is képviselve lenne az igazgatótanácsban, szavazati jog nélkül, vagyis ugyanúgy, mint jelenleg a nemzeti felügyeleti szervek.

2.2. Az irányítóbizottság összetételének és feladatainak felülvizsgálata

Az EKB egyetért a Bizottság azon javaslatával, amely szerint erősíteni kell az irányítóbizottság szerepét. Így például az irányítóbizottság a tervezett makroprudenciális intézkedésekkel kapcsolatos információcsere platformjaként szolgálhatna azok ERKT-hez történő hivatalos bejelentése előtt, ezzel biztosítva valamennyi érintett makroprudenciális hatóság részvételét. E makroprudenciális hatóságokat ad hoc résztvevőként meg lehetne hívni az irányítóbizottság adott üléseire. Ez alkalmat adna az EKB-nak a lehetséges tovaggyűrűző és fertőző hatások megvitatására, különösen a nem euroövezeti tagállamokkal, a makroprudenciális intézkedések meghozatala előtt. Emellett az irányítóbizottság proaktívabb, előretekintőbb megközelítést követhetne az igazgatótanács napirendje prioritásainak meghatározása és a főbb szakpolitikai kérdések munkaprogram formájában történő azonosítása során. Az irányítóbizottságnak e feladatok ellátása során biztosítani kell az átláthatóságot az igazgatótanács irányában. Az irányítóbizottság megerősített szerepe semmilyen módon nem sértheti az igazgatótanácsnak az ERKT egyedüli döntéshozó szerveként betöltött szerepét. Végül az EKB véleménye szerint előnyös lenne, ha az SSM képviselve lenne az irányítóbizottságban.

⁽¹⁾ Lásd a Bizottság jelentésének 3.2.1. szakaszát.

⁽²⁾ Lásd a Bizottság jelentésének 3.2.1. szakaszát.

⁽³⁾ Lásd az 1092/2010/EU rendelet 5. cikkének (1) bekezdését.

⁽⁴⁾ Lásd a Bizottság jelentésének 4. szakaszát.

2.3. Egyéb szervezeti alegységek (szakmai tanácsadó bizottság és tudományos tanácsadó bizottság)

Az ERKT elemzési tevékenysége támogatására különböző szervezeti alegységeket hozott létre. A szakmai tanácsadó bizottság számos területen járul hozzá az ERKT munkájához ⁽¹⁾. A tudományos tanácsadó bizottság innovatívabb, külső és tudományos perspektívát visz az ERKT munkájába. Az EKB véleménye szerint e bizottságok összetételét és felépítését illetően nincs szükség messzemenő változtatásokra. A Bizottság megjelölt néhány fejlesztendő területet, így a szakmai tanácsadó bizottság nagy méretét, a tudományos tanácsadó bizottság munkájának láthatóságát és a tudományos tanácsadó bizottságnak az ERKT általános napirendjéhez való szorosabb kapcsolatát illetően ⁽²⁾. Az EKB véleménye szerint a szakmai tanácsadó bizottság mérete bármely módosításának az igazgatótanács összetételében bekövetkező változásokat kell tükröznie. Ami a tudományos tanácsadó bizottságot illeti, e bizottság javíthatná láthatóságát azáltal, hogy az igazgatótanács és az irányítóbizottság által prioritást élvezőként azonosított kérdésekkel is foglalkozik, feltéve, hogy a tudományos tanácsadó bizottságnak továbbra is lehetősége lesz arra, hogy saját kezdeményezése alapján elemezzen egyes kérdéseket.

2.4. Egy ügyvivő igazgató szerepe

A Bizottság jelentése rögzíti, hogy a Bizottság további vizsgálatnak kívánja alávetni egy az ERKT napi szintű tevékenységeiért felelős teljes munkaidős ügyvivő igazgatói funkció létrehozásának lehetőségét ⁽³⁾. Noha egy ilyen szervezeti változás előnyös lehetne ⁽⁴⁾, a tény, hogy az ERKT továbbra is támaszkodni fog az EKB elemzési, statisztikai, adminisztratív és logisztikai támogatására, azt jelenti, az ERKT döntéshozó szerveiben kiemelt helyen biztosítani kell az EKB jelenlétét. Ennek érdekében az ERKT ügyvivő igazgatójának kinevezését azzal kell ellensúlyozni, hogy az igazgatótanács elnöki tisztét állandó jelleggel hivatalból az EKB elnöke töltsse be ⁽⁵⁾. Az EKB ezenkívül javasolja az ügyvivő igazgató szerepe terjedelmének további pontosítását, például az elnök és a titkárság vezetője feladataira és felelősségére tekintettel, valamint az elszámoltathatóság és a jelentési követelmények, továbbá az ERKT külső képvisellete tekintetében is.

3. Az ERKT eszköztára

3.1. Kommunikációs eszközök (a leveleket és a nyilvános nyilatkozatokat is beleértve)

Az EKB úgy véli, hogy az ERKT eszköztárának bővítésére vonatkozó javaslatot ⁽⁶⁾ illetően további pontosításokra van szükség. A Bizottság a jelenlegi – fő kommunikációs eszközként figyelemzettésekből és ajánlásokból álló – eszköztár bővítését javasolja oly módon, hogy az ERKT szélesebb körű „puha hatalmat” gyakoroljon. A Bizottság jelentése példaként levelek vagy nyilatkozatok közzétételét említi, amelyek a korai figyelemzettető funkció rugalmasságát növelő eszközként szolgálhatnának a hivatalos figyelemzettéseket és ajánlásokat megelőzően. Az EKB támogatja ezt a megközelítést, amely várhatóan lehetővé teszi majd az ERKT számára, hogy rávilágítson bizonyos kockázatokra, anélkül, hogy feltétlenül hivatalos figyelemzettetést kellene kiadnia.

3.2. Az ERKT részvétele az uniós jogalkotási folyamatban

Az EKB megjegyzi, hogy a Bizottság által folytatott konzultáció számos válaszadója, valamint az e témával foglalkozó más jelentések ⁽⁷⁾ is javasolták, hogy az ERKT valamilyen formában vegyen részt az uniós jogalkotási folyamatban. Fontos hangsúlyozni, hogy az uniós jogalkotási eljárásokat a Szerződés vonatkozó rendelkezései szabályozzák. Ezenkívül az 1092/2010/EU rendelet már alapot biztosít arra, hogy az ERKT a vonatkozó uniós jogszabályokkal kapcsolatban ajánlásokat adjon ki a Bizottság részére ⁽⁸⁾.

Az ERKT pénzügyi stabilitás területén fennálló szakértelme természetesen értékes lenne az uniós szakpolitikai kezdeményezésekkel kapcsolatos vitákban. Az EKB véleménye szerint a proaktív kommunikációs stratégiával kapcsolatos fenti megfontolásokkal összhangban az ERKT hozzájárulhat a jogalkotási folyamathoz például azáltal, hogy a Bizottság számára kiemeli azokat a területeket, ahol a jövőben jogalkotási intézkedésekre lehet szükség. A részvétel egy másik lehetséges útja lehetne, ha az ERKT részt venne a Bizottság által szervezett nyilvános konzultációkon. Az EKB véleménye szerint ugyanakkor nincs szükség arra, hogy az ERKT számára formális szerepet határozzanak meg az uniós jogalkotási folyamatban azon túlmenően, amiről az 1092/2010/EU rendelet már rendelkezik.

⁽¹⁾ Lásd a szakmai tanácsadó bizottság megbízását, elérhető az ERKT honlapján.

⁽²⁾ Lásd a bizottsági szolgálati munkadokumentumot, amely az alábbi dokumentumot kíséri: Jelentés az Európai Parlamentnek a Tanácsnak az Európai Rendszerkockázati Testület (ERKT) küldetéséről és szervezeti felépítéséről, 16. o.

⁽³⁾ Lásd a Bizottság jelentésének 3.2.1. szakaszát.

⁽⁴⁾ Nevezetesen az ERKT láthatóságának növelése és az ERKT-n belüli napi szintű döntéshozatal megkönnyítése révén.

⁽⁵⁾ Amint azt e vélemény 1.2. bekezdésében javasoltuk.

⁽⁶⁾ Lásd a Bizottság jelentésének 3.2.3. szakaszát.

⁽⁷⁾ Lásd az Európai Parlament 2014. március 11-i állásfoglalását a Bizottságnak szóló ajánlásokkal a Pénzügyi Felügyelet Európai Rendszerének (ESFS) felülvizsgálatáról (2013/2166(INL)).

⁽⁸⁾ Lásd az 1092/2010/EU rendelet 16. cikkének (2) bekezdését.

4. Az ERKT adatokhoz való hozzáférése

4.1. Az EKB által az ERKT-nek nyújtott statisztikai támogatás

A felülvizsgálat tárgyát képező időszakban szerzett tapasztalatai fényében az EKB az ERKT részére történő adatszolgáltatás jelenlegi keretét megfelelőnek tartja, és megerősíti, hogy az ERKT titkársága és az európai felügyeleti hatóságok szorosan együttműködnek. Ugyanakkor az adatok cseréjével kapcsolatos eljárások javíthatók lennének.

Az ERKT-nek nyújtott statisztikai támogatás részeként az EKB mostanáig biztosította, hogy az ERKT/2011/6 határozatban⁽¹⁾ rögzített, összesített adatokra vonatkozó eredeti követelményekre irányuló rendszeres adatszolgáltatást megfelelő időben és jó minőségű adatokkal teljesítsék. Az ERKT/2011/6 határozat elfogadására egy az ERKT titkársága, az EKB és az európai felügyeleti hatóságok képviselőiből álló, az ERKT statisztikai adatok iránti igényeinek kielégítésével foglalkozó közös csoport⁽²⁾ kulcsfontosságú hozzájárulása nyomán került sor. Ezeket az adatokat az ERKT igazgatótanácsa és a szakmai tanácsadó bizottság rendszeres eligazításai és különösen az ERKT kockázati jelzőrendszere céljára használják fel, amely 2012 szeptembere óta minden negyedévben közzétételre kerül.

4.2. Az adatokhoz való hozzáférés általános eljárásai

Az EKB támogatná az adatokhoz való hozzáférés eljárásainak áramvonalasítását is azokban az esetekben, amikor az adatok európai vagy nemzeti hatóságoknál már rendelkezésre állnak, és csak az ilyen adatok tartalmát, formátumát és a hozzáférési jogokat kell meghatározni. Az eljárásnak továbbra is lehetővé kell tennie a szóban forgó intézmények vagy szervek (például az európai felügyeleti hatóságok, a nemzeti hatóságok vagy a KBER) számára annak ellenőrzését, hogy a fennmaradó korlátozásokat, például az adatok terjesztésére vonatkozóan, tiszteletben tartják. Ugyanakkor az ERKT igazgatótanácsának jelenlegi szavazási eljárása továbbra is megfelelő lenne azokra az esetekre, amikor az adatok nem állnak rendelkezésre, így valódi eseti felméréseket kell indítani, amelyek a pénzügyi ágazattól való adatgyűjtést tesznek szükségessé.

4.3. Az ERKT hozzáférése nem összesített adatokhoz

Létrehozása óta az ERKT statisztikai igényei nagy részben – összesített, illetve cégspecifikus – eseti kérések útján kerültek kielégítésre. Az ilyen adatok összegyűjtésére, feldolgozására és terjesztésére vonatkozó eljárások azonban nehézkesek és hosszadalmasak, ami az ezt követő elemzési munka időszerűségére is kihat. Az összesített és a cégszintű adatok – makroprudenciális elemzés és politikai döntéshozatal szempontjából fontos – egymást kiegészítő jellegére figyelemmel a vonatkozó információigények kielégítésének jelenlegi korlátozó keretét felül kell vizsgálni. Különösen az 1092/2010/EU rendelet 15. cikke korlátozza az ERKT arra való képességét, hogy (titkárságán, vagy az EKB támogató statisztikai és elemzési funkcióján keresztül) makroprudenciális elemzés végzése céljára időszerű és megfelelő módon egyedi cégszintű adatokat szerezzen. Az e korlátozásoknak való megfelelés érdekében nehézkes eljárásokat kellett kialakítani. Ezek részben túlzottak lehetnek, mivel bizonyos cégszintű adatok, például a tőzsdén jegyzett bankok egyedi pénzügyi kimutatásaiban szereplő adatok tekintetében, amelyek jelenleg az ERKT titkársága által kezelt „sötét szobába” kerülnek, előfordulhat, hogy azokat a cégek valójában közzéteszik.

Ezért az EKB kifejezetten támogatja az 1092/2010/EU rendelet 15. cikkének felülvizsgálatát annak érdekében, hogy az egyedi cégszintű adatok szolgáltatására vonatkozó eljárásokat nagyobb mértékben az ERKT igényeihez igazítsák és kevésbé korlátozóvá tegyék, az érzékeny (például az összekapcsolódásra vonatkozó) adatok megkülönböztetése és a bizalmas jelleg megfelelő védelmének biztosítása útján.

Az EKB javasolja – a Pénzügyi Stabilitási Tanács által alkalmazotthoz hasonló⁽³⁾ – különbségtételt az „intézmény az összesítéssel szemben” (*institution-to-aggregate*) viszonylatú adatok, vagyis az egy intézmény által jelentett összes kitétségei, mint a mérleg és az eredménykimutatás, vagy a partnerek különböző kategóriáival (például bankok vagy kormányzati szervek) szembeni, kockázati tényezőik szerint csoportosított kitétségek, illetve az „intézmények közötti” viszonylatú (*institution-to-institution*) adatok, vagyis az intézmények által jelentett kétoldalú kitétségek között. Noha mindkét esetkör tartalmazhat bizalmas és érzékeny jellegű adatokat, és ezért titoktartás hatálya alá kell tartozniuk és tekintetükben esetről esetre körültekintő értékelést kell végezni, az intézmények közötti adatok sok esetben érzékenyebbnek fognak bizonyulni, ezért azokra a jelenlegi eljárás szerinti korlátozások kell, hogy vonatkozzanak. Ezzel szemben az „intézmény az összesítéssel szemben” viszonylatú adatokra vonatkozhat egyszerűsített eljárás, azon jog sérelme nélkül, hogy konkrét esetekben, amennyiben a szóban forgó adatok érzékeny jellege ezt indokolja, szigorúbb kezelést kérjenek. Olyan területen, ahol az összesített adatok nem alkalmasak elemzési célokra az ún. faroktényezők (*tail factors*) és a kapcsolódó kockázatok következtében, a terjesztésre irányuló intézkedések alapvető fontosságúak, és nagyobb mértékű részletességet tesznek szükségessé. Szem előtt kell tartani továbbá, hogy az adatok nagy részét több héttel vagy akár hónappal a referencia-időszak után jelentik, és így ezek még inkább elvesztik érzékeny jellegüket.

⁽¹⁾ ERKT/2011/6 határozat (2011. szeptember 21.) a pénzügyi rendszer Unión belüli makroprudenciális felügyelete vonatkozásában történő adatszolgáltatásról és adatgyűjtésről (HL C 302., 2011.10.13., 3. o.).

⁽²⁾ Az ERKT támogatásához szükséges eredeti statisztikai és felügyeleti információkészlet előkészítése, kidolgozása, megvalósítása és kezelése terén végzett munkával kapcsolatban további részletekkel szolgál: Israel J.-M., Sandars P., Schubert A., és Fischer B. (2013), *Statistics and Indicators for Financial Stability Analysis and Policy*, Occasional Paper Series, 145. szám, EKB, Frankfurt am Main, 2013. április.

⁽³⁾ Lásd Pénzügyi Stabilitási Tanács, konzultációs anyag, *Understanding Financial Linkages: A Common Data Template for Global Systemically Important Banks*, 2011. október 6.

Az ERKT igazgatótanácsa kialakíthatna az ilyen „intézmény az összesítéssel szemben” viszonylatú és cégszintű adatok megosztására vonatkozó eljárásokat az ilyen információk megosztását szabályozó általános jogi kereteken belül. Az EKB megfelelő eljárásokkal rendelkezik a valóban bizalmas jellegű adatok védelmére, és e tekintetben jelentős mértékű tapasztalatra tud támaszkodni ⁽¹⁾.

4.4. Felügyeleti adatszolgáltatási követelmények

Végül az EKB arra ösztönözné az európai felügyeleti hatóságokat, hogy az új vagy módosított felügyeleti adatszolgáltatási követelmények mérlegelése során tulajdonítsanak megfelelő súlyt az ERKT igényeinek annak érdekében, hogy e követelmények jobban tükrözzék a makroprudenciális elemzési igényeket. A maga részéről az EKB az új vagy javított statisztikákra irányuló, folyamatban levő fejlesztési munka során már figyelembe veszi az ERKT adatait az előnyök és kockázatok értékelése révén, amely a Bizottság hatásvizsgálatainak felel meg.

5. Az ERKT és az SSM közötti interakció

5.1. Az SSM képviselete az ERKT szervezeti egységeiben

Az ERKT irányítási kereteinek kialakításakor a bankunió még nem állt fenn. A Pénzügyi Felügyelet Európai Rendszerével összefüggő változások (az SSM-rendelet elfogadását is beleértve) tükrözése érdekében az 1092/2010/EU rendeletnek kifejezetten rendelkeznie kell az SSM képviseletéről az ERKT igazgatótanácsában ⁽²⁾. Amint arra már rámutattunk, az SSM irányítóbizottságban való képviseletéről is rendelkezni kell ⁽³⁾. Végül az SSM-nek a szakmai tanácsadó bizottságban való képviselete is hasznos lenne.

5.2. Az ERKT szerepe a makroprudenciális eszközök SSM keretében történő alkalmazásában

Megjegyzendő, hogy az 1024/2013/EU tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ az EKB-t kifejezetten a makroprudenciális területre vonatkozó feladatokkal és hatáskörökkel ruházza fel ⁽⁵⁾, amelyeket az ERKT tagjainak többsége fölött gyakorolni fog. Ennek érdekében a nemzeti hatóságoknak értesíteniük kell az EKB-t az általuk alkalmazni kívánt makroprudenciális intézkedésekről. Másrészt az EKB alkalmazhat szigorúbb követelményeket, amennyiben ezt szükségesnek ítéli.

2014 márciusában az ERKT kiemelt jelentést tett közzé a makroprudenciális politikáról a banki ágazatban ⁽⁶⁾. A jelentés szerint az ERKT az Unióban a makroprudenciális politikai intézkedésekre vonatkozó információk összegyűjtése és terjesztése tekintetében központi csomópontként fog működni. Az ERKT már ajánlotta, hogy a makroprudenciális hatóságok határokon átnyúlóan is működjenek együtt és cseréljenek információkat, különösen oly módon, hogy az ERKT-t tájékoztatják a rendszerszintű kockázatok nemzeti szinten történő kezelése érdekében hozott intézkedésekről ⁽⁷⁾. Az ERKT ajánlotta továbbá, hogy a makroprudenciális hatóságok az uniós jogszabályok vonatkozó rendelkezéseinek sérelme nélkül tájékoztassák az ERKT-t a makroprudenciális eszközök nemzeti szintű alkalmazása előtt, ha várhatóak jelentős határokon átnyúló, egyéb tagállamokban felmerülő vagy a belső piacra gyakorolt hatások ⁽⁸⁾.

Alapvető jelentőséggel bír, hogy az ERKT általi makroprudenciális felügyelet az EKB makroprudenciális területen fennálló szerepének és feladatainak figyelembevételével kerüljön ellátásra ⁽⁹⁾. A munka megkettőződése elkerülhető lehet az EKB és az ERKT feladatainak és felelősségének egyértelmű elhatárolásával. Erre tekintettel tervezett, hogy az ERKT igazgatótanácsa és az EKB érintett döntéshozó szervei az információmegosztásra és az ERKT ajánlásainak nyomon követésére vonatkozó világos szabályokat fogadnak el.

⁽¹⁾ Így különösen az Európai Központi Bank által végzett statisztikai adatgyűjtésről szóló, 1998. november 23-i 2533/98/EK tanácsi rendelet (HL L 318., 1998.11.27., 8. o.) alapján gyűjtött adatokra vonatkozik az ugyanezen rendelet 8. cikkében meghatározott védelmi intézkedés, amely biztosítja a bizalmas statisztikai adatok fizikai és logikai védelmét.

⁽²⁾ Lásd még e vélemény 2.1. bekezdését.

⁽³⁾ Lásd még e vélemény 2.2. bekezdését.

⁽⁴⁾ A Tanács 1024/2013/EU rendelete (2013. október 15.) az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról (HL L 287., 2013.10.29., 63. o.).

⁽⁵⁾ Lásd az 1024/2013/EU rendelet 5. cikkét.

⁽⁶⁾ Lásd: Flagship Report on Macro-prudential Policy in the Banking Sector, elérhető az ERKT honlapján: www.esrb.europa.eu

⁽⁷⁾ Lásd az ERKT/2011/3 ajánlás B4. ajánlását.

⁽⁸⁾ Lásd az ERKT/2013/1 ajánlás C3. ajánlását.

⁽⁹⁾ Így különösen az 1024/2013/EU rendelet már tartalmaz hivatkozást az SSM-országok és az ERKT közötti, makroprudenciális kérdésekkel kapcsolatos interakció kialakítására vonatkozóan, amikor leírja, hogy az ERKT megbízatásának sértetlensége mellett, az illetékes nemzeti hatóságok és a kijelölt nemzeti hatóságok és az EKB az 1024/2013/EU rendeletben előírt eljárások betartását követően az uniós jog részét képező más jogi aktusokban előírt koordinációs eljárások tiszteletben tartása mellett járnak el. Lásd a (24) preambulumbekendést.

5.3. Az ERKT ajánlásainak címzettjei

Az 1092/2010/EU rendelet jelenleg az ERKT ajánlásai tekintetében potenciálisan korlátlan számú címzetről rendelkezik ⁽¹⁾. Az ERKT már bocsátott ki ajánlást tagállamok, illetékes nemzeti hatóságok, kijelölt nemzeti hatóságok, az Európai Bankhatóság és a Bizottság részére.

Ugyanakkor az 1092/2010/EU rendelet viszonylag korlátozó jellegű azon címzetteket illetően, amelyeknek bizonyítékkal kell szolgálniuk az ERKT ajánlásai nyomán elfogadott intézkedéseikről a „cselekedj vagy indokolj” mechanizmus értelmében ⁽²⁾. A fenti címzettek közül valójában csak néhánynak kell beszámolnia az ezen ajánlásoknak való megfelelés érdekében tett lépésekről. Az ilyen aszimmetriákat lehetőség szerint el kell kerülni.

A fentiekre tekintettel meg kell fontolni, hogy a jogi keret úgy rendelkezzen-e, hogy az ERKT, megbízatása keretében, ajánlásokat adhat ki a nemzeti makroprudenciális hatóságok részére, valamint a mikroprudenciális és makroprudenciális felügyeleti feladatai körében eljáró EKB részére ⁽³⁾. Mindenesetre az EKB potenciális címzettként történő bevonása semmiképpen sem sértheti a KBER elsődleges célkitűzését, amely a Szerződés 127. cikkének (1) bekezdése értelmében az árstabilitás fenntartására irányul ⁽⁴⁾. E tekintetben biztosítani kell a világos előzetes tájékoztatást és információmegosztást az ERKT igazgatótanácsa és az EKB érintett döntéshozó szervei között, ahogy azt a fentiekben javasoltuk ⁽⁵⁾.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2015. február 4-én.

az EKB elnöke

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Lásd az 1092/2010/EU rendelet 16. cikkét.

⁽²⁾ Lásd az 1092/2010/EU rendelet 17. cikkének (1) bekezdését.

⁽³⁾ Amint azt az Európai Rendszerkockázati Testület az anticiklikus tőkepufferráták meghatározására vonatkozó útmutatásról szóló, 2014. június 18-i ajánlása (HL C 293., 2014.9.2., 1. o.) 2.1.1. szakaszának a) pontjában már javasolta.

⁽⁴⁾ Lásd: High-Level Group on the ESRB Review, Contribution to the Review of the ESRB (Az ERKT-felülvizsgálattal foglalkozó magas szintű csoport hozzájárulása az ERKT-felülvizsgálathoz), 2013. március.

⁽⁵⁾ Lásd e vélemény 5.2. bekezdését.